

ויהי בנסוע הארון ספר בפני עצמו

1. במדבר פרק י

(לה) ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה! יקום ויפצול איבדי וינסו משנאיך מפניך:

(לו) ובגחה יאמר שובה יקום רבבות אלפי ישראל: פ

2. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קטו עמוד ב

בעא מיניה רב הונא בר חלוב מרב נחמן: ספר תורה שאין בו ללקט שמונים וחמש אותיות כגון פרשת ויהי בנסוע הארון, מצילין אותה מפני הדליקה, או אין מצילין? אמר לו: ותיבעי לך פרשת ויהי בנסוע הארון גופה! היכא דחסר פרשת ויהי בנסוע - לא קמיבעיא לי, דכיון דאית ביה הזכרות, אף על גב דלית ביה שמונים וחמש אותיות - מצילין. כי קא מיבעיא לי - ספר תורה שאין בו ללקט, מאי? - אמר ליה: אין מצילין. איתיביה: תרגום שכתבו מקרא, ומקרא שכתבו תרגום, וכתב עברית - מצילין מפני הדליקה; ואין צריך לומר תרגום שבעזרא ושדנאל ושבתורה. תרגום שבתורה מאי ניהו - יגר שהדותא - ואף על גב דלית בה שמונים וחמש אותיות! כי תניא ההיא - להשלים. איבעיא להו: הני שמונים וחמש אותיות, מכונסות או מפוזרות? רב הונא אמר: מכונסות. רב חסדא אמר: אפילו מפוזרות. מיתיבי: ספר תורה שבלה, אם יש בו ללקט שמונים וחמש אותיות, כגון פרשת ויהי בנסוע הארון - מצילין, ואם לאו - אין מצילין. תיובתא דרב הונא! תרגמה רב חסדא אליבא דרב הונא - בתיבות.

תנו רבנן: ויהי בנסוע הארון ויאמר משה, פרשה זו עשה לה הקדוש ברוך הוא סימניות מלמעלה ולמטה, לומר שאין זה מקומה. רבי אומר: לא מן השם הוא זה, אלא מפני שספר חשוב הוא בפני עצמו. כמאן אזלא הא דאמר רבי שמואל בר נחמן אמר רבי יונתן: חצבה עמודיה שבעה - אלו שבעה ספרי תורה. כמאן - כרבי. מאן תנא דפליג עליה דרבי - רבן שמעון בן גמליאל הוא, דתניא, רבן שמעון בן גמליאל אומר: עתידה פרשה זו שתיעקר מכאן ותכתב במקומה. ולמה כתבה כאן - כדי להפסיק בין פורענות ראשונה לפורענות שנייה. פורענות שנייה מאי היא? - ויהי העם כמתאננים. פורענות ראשונה - ויסעו מהר ה'; ואמר רבי חמא ברבי חנינא: שסרו מאחרי ה'. והיכן מקומה? - אמר רב אשי: בדגלים.

3. רמב"ן במדבר פרשת בהעלותך פרק י פסוק לה

(לה) ויהי בנסוע הארון - עשה לו סימן מלפניו ומלאחריו לומר שאין זה מקומו. ולמה כתב כאן, כדי להפסיק בין פורענות לפורענות, כדאיתא בכל כתבי הקדש (שבת קטז א), לשון רש"י. ולא פירש לנו הרב מה הפורענות הזו שהוצרך להפסיק בה, כי לא נזכר כאן בכתוב פורענות קודם ויהי בנסוע הארון. ולשון הגמרא שם, פורענות שנייה ויהי העם כמתאננים (להלן יא א), פורענות ראשונה דכתיב ויסעו מהר ה' (פסוק לג), ואמר רבי חנינא מלמד שסרו מאחרי ה'. וכתב הרב בפירושו שם, בתוך שלשת ימים למסעם התאוו תאוה האספסוף להתרעם על הבשר כדי למרוד בה'. ואלו דברי תימה, שהרי פורענות ויהי העם כמתאננים כתובה ראשונה ושל תאוה שניה, ושתייהן סמוכות. אולי סבר הרב שנכתבו שלא כסדרן, רמז על הראשונה באמרו "מהר ה'", כי שמא מעת נסעם חשבו לעשות כן, והפסיק וכתב את השניה ואחר כך חזר לראשונה. ואין בזה טעם או ריח:

אבל ענין המדרש הזה מצאו אותו באגדה, שנסעו מהר סיני בשמחה כתינוק הבורח מבית הספר, אמרו שמא ירבה ויתן לנו מצות, וזהו ויסעו מהר ה', שהיה מחשבתם להסיע עצמן משם מפני שהוא הר ה', וזהו פורענות ראשונה. והפסיק, שלא יהיו שלש פורעניות סמוכות זו לזו ונמצאו מוחזקים בפורענות. וקרא החטא "פורענות" אף על פי שלא אירע להם ממנו פורענות. ושמא אלמלא חטאם זה היה מכניסם לארץ מיד:

4. ר' חיים פלטיאל במדבר פרשת בהעלותך פרק י פסוק לה

(לה) ויהי בנסוע הארון. פי' רש"י למה נכתב כאן להפסיק בין פורענות לפורענות. תימא מה הוא פורענות ראשון, וי"ל מדכתיב ויסעו מהר יי, מלמד שסרו מאחורי יי כמו ויסעו אבנים גדולות, וכמו ויסע לוט, שפי' רש"י שאמר אי איפשי באברהם ולא באלהו'. וק"ל דלפי פי' רש"י שפירש דרך שלשת ימים, מהלך ג' ימים הלכו ביום אחד שהיה הק' י"ש חפץ להכניסם מיד, ואם היה פורענות למה היה

רוצה להכניסם. ותירץ אבא מרי ז"ל משום שראה שהיו קשי עורף היה מתיירא שמא יכלם והיה רוצה להכניסם מיד.

ויהי בנסוע הארון. ה' לאחוריה כך /במקור יש שרטוט/ כלומר שהלכו לאחור ולא לפני שדין היה להם ליכנס לארץ עד ג' ימים אלא שחטאו ולכך הנון הפוכה ולפי שחטאו לא עברו את הירדן שהוא של נ' אמה רחב.

5. רבינו בחיי במדבר פרשת בהעלותך פרק י' פסוק לה

(לה) ויהי בנסוע הארון. הפסיק כאן בשני פסוקים אלה, והיה ראוי להדביק: "ויהי העם כמתאוננים", עם: "בנסעם מן המחנה", מפני שישראל אחר שנסעו מהר סיני שהיה קרוב לישוב ונתרחקו ממנו ובאו עתה בתוך המדבר הגדול והנורא דרך שלשת ימים, היו מצטערים מאד "ומתאוננים" על פחד הדרך כי אמרו: איך נוכל לסבול הצער והעוני, וא"כ כיון שהכל ספור אחד וענין אחד לא היה ראוי שיפסיק ביניהם בפרשת "ויהי בנסוע".

וע"ד הפשט: ענין ההפסק לפי דעתי הוא זה, ידוע כי חלקי עולם השפל הם שלשה חלקים ואלו הן: ים, מדבר, וישוב. וכן דרשו רז"ל: (פסחים צד. תוד"ה כל) העולם שלישי ים, שלישי מדבר, שלישי ישוב, והנה ישראל כשנסעו לארץ עברו על שלשה חלקים אלו, ונתבאר להם חדוש העולם במופת באותן הנפלאות הגדולות והנוראות אשר ראו בעיניהם, והנסיים המפורסמים הנעשים להם בכל חלק וחלק: נסי הים, נסי המדבר, ונסי כבוש ארצות שבעה עממין, כי היו נסים נגלים לעיני השמש, ומפני שהולכי מדברות כי יראו ההרים הגבוהים והצורים החזקים השרשיים שהם יסודות הארץ תתאמת מהם לבעלי הטבע אמונת קדמות העולם, ועל כן חייבה חכמת התורה להפסיק פרשה זו בענין הארון שבו לוחות העדות, והוצרך משה להזכיר: "ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך", כדי לבטל דעת האמונה ההיא הנפסדת, כי התורה המונחת בארון עם נפיצת אויביהם של ישראל הוא המעיד על חדוש העולם, ועל כן נעשו נסים לישראל גדולים ונפלאים במדבר משנים הטבע, כדי לקבוע בלבבות אמונת החדוש, ולהעיד עליו מתוך המקום שהוא מחייב אמונת הקדמות אצל המאמינים אותו ומזה תקנו לנו ואמרו במשנה: (ברכות נד א) "על ההרים ועל הגבעות ועל המדברות אומר ברוך עושה בראשית", לבאר כי אף על פי שנראה לבני אדם שהויתם נצחית ואין בריאתם מחודשת, הכל נברא מבראשית יש מאין, והמברך כן הוא מעיד על חדוש העולם.

וע"ד מדרש רז"ל בפרק כל כתבי הקדש: (שבת קטו ב) פרשה זו עשה בה הקדוש ברוך הוא סמנין מלמעלה ומלמטה לומר שאין זה מקומה, רבי אומר לא מן השם הוא זה אלא שספר חשוב הוא בפני עצמו, מאן הוא דפליג עליה דרבי, רשב"ג הוא, דתניא רשב"ג אומר עתידה פרשה זו שתעקר ממקומה, ולמה כתובה כאן, להפסיק בין פורענות ראשונה לפורענות שניה, פורענות ראשונה: "ויסעו מהר ה'", אותו היום סרו מאחרי ה', פורענות שניה: "ויהי העם כמתאוננים", עד כאן. ושלש דעות בדבר: דעת תנא קמא שהיתה ראויה פרשה זו להכתב בדגלים בפרשת במדבר סיני שכתוב שם: (במדבר ב, יז) "ונסע אהל מועד מחנה הלויים בתוך המחנות", כי באהל מועד היה הארון ושם היה ראוי לכתוב: "ויהי בנסוע הארון", ועל כן עשה לה הקדוש ברוך הוא סימנין כדי להבדילה בין הסמוכות לה בתחלה ובסוף וכדי ללמדנו שנכתבה שלא במקומה. ואם תמנה הפרשיות שיש מן "ויהי בנסוע הארון" עד "ונסע אהל מועד" תמצאם חמשים, ולכך היו הסמנין מנונין ללמדך שפרשה זו פונה לסוף חמשים פרשיות שהוא מקומה.

ודעת רבי שהפרשה הזאת נכתבה במקומה. שהרי בענין המסעות נכתבה וכבר הזכיר למעלה בתחלת הפרשה: "ויהי בחדש השני בעשרים לחדש נעלה הענן", ואמר: "ויסעו בני ישראל", ומונה והולך מסעות הדגלים ועל כן אמר "לא מן השם הוא זה", כלומר שאין זה טעם הדבר שהסמנים היו לפי שאין כאן מקומה, אלא שהוא ספר חשוב בפני עצמו, ועל כן היו הסמנין להבדילה מן הפרשיות הסמוכות לה למעלה ולמטה, וכונן בזה לומר שהתורה שהיא חמשה חומשי תורה נחלקת לשבעה ספרים, וספר וידבר נחלק לשלשה ספרים, ואמרו בגמרא: (שם קטז א) כמאן אזלא הא דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן: (משלי ט, א) "חצבה עמודיה שבעה", אלו שבעה ספרי תורה, כמאן כרבי, ומאן האי דפליג עליה רשב"ג הוא, ודעת רשב"ג שהוא מקומה, אבל עתידה שתעקר ממקומה לימות המשיח שיהיו כל הפורעניות בטלים, ויצר הרע בטל, ומה שנכתבה כאן להפסיק בין פורענות לפורענות.

וע"ד הקבלה: "ויהי בנסע הארון". פרשה זו רומזת על כל ימי עולם כי נרשמו בה שבעת אלפים כמו בפסוק ראשון, ודרשו רז"ל: (ר"ה לא א) שיתא אלפי שני היו עלמא וחד חריב. והענין הזה רוצה לרמוז אותו במקום המדבר שהוא מקום החורב והשממון, וכיון שהתורה כלה בנויה ומיוסדת על חדוש העולם יש להבין שיש לו סוף, כי כל דבר שיש לו התחלה יש לו סוף בהכרח. וזהו שכתוב: (ישעיה מד, ו) "אני ראשון ואני אחרון", והכתוב הזה יורה כי העולם יש לו סוף, כי כשם שהיה הקדוש ברוך הוא ראשון לנבראים כלם כן עתיד שיהיה אחרון לכלם. ואילו ישראל בעולם שום נברא לא יהיה הוא אחרון, ודוד ע"ה באר זה ואמר: (תהלים קב, כו - כז) "לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים, המה יאבדו ואתה תעמוד וכלם כבגד יבלו כלבוש תחליפם ויחלפו". ואת אלף השישי רשומה במלת "אלפי" לרמוז שיתא אלפי, והשביעית נחתמה במלת "ישראל" ופירוש "ישראל" בכאן הסרת הכחות כי הפסוק המשכתם באותו זמן הוא האלף השביעי שעליו אמרו "וחד חריב", וכן מצינו הכתוב: (הושע ט, יב) "בשורי מהם", בשי"ן במקום סמ"ך, והוא מלשון הסרה ובטול, ובעבור כי מלת "ישראל" כוללת דבר והפכו ואפשר שתתפרש על שתי לשונות, אפשר לומר כי כשם שמורה על החורבן כן תורה על הבריאה שלאחר החורבן כי הוא כולל שררת הכחות, ורמז לך כי אחר חורבן האלף השביעי ואחר בטול הכחות והסרתם תחזור השררה ותתחדש בעולם כשהיה, וזהו סוד הכתוב: (תהלים כד, ב) "ועל נהרות יכוננה". ולא אמר "כוננה" כמו שאמר "יסדה", כי דבר על החורבן מתחלת המזמור שישבו הכל לסבה ראשונה, ודבר ג"כ על החדוש. ומזה תמצא "במזמור שיר ליום השבת" שהזכיר שם: (שם צב, יג) "צדיק כתמר יפרח", רמז להויה של אחר השבת, והוא סוד חתימת פרשת "ויכלו" במילת "לעשות" לרמוז מעשה אחר השבת, וכבר הזכרתי שם. וזהו: (תהלים עב, ז) "יפרח בימיו צדיק", בכל שמטה ושמטה, "ורב שלום עד בלי ירח", באורו: שילך הענין כן עד היובל הגדול שיתבטלו כל כחות העולם, והשמש והירח בכללם, ויחזור העולם לתהו ובהו. והכתוב שאמר: (בראשית ח, כב) "עוד כל ימי הארץ". יורה שיש לארץ זמן קצוב והיא עולמו של יובל, ולכך הזכיר שלמה ע"ה: (קהלת א, ד) "והארץ לעולם עומדת". הוא עולמו של יובל, כי אין הדבר אל לא תכלית. וכן דעת דוד אביו ע"ה ממה שכתוב: (תהלים קב, כו - כז) "לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים המה יאבדו ואתה תעמד". ומה שאמר: (תהלים קמח, א) "הללו את ה' מן השמים הללוהו במרומים, כי הוא צוה ונבראו ויעמידם לעד לעולם". ואמר עוד: (תהלים קד, ה) "יסד ארץ על מכוניה בל תמוט עולם ועד". אין ענינו שיגזור בהם נצחיות אלא מצד תוקף בריאתם וחוזק חמרם התקיף אמר כן שהן ראויים לעמוד לעולם, ושלא יתמוטטו כלל עד שיגזור בבטולם מי שבראם.

ומפני שלא תבין כי הסוד והנהוג הזה של שמטות העולם ילך אל לא תכלית, לכך הפרשה "מסוימת בנוני" בתחלה ובסוף לבאר כי ילך עד היובל הגדול שהוא אלף דור והיה העולם בטל ויחזור לתהו ובהו. ומה שבאה "הנו" הפוכה" כי כשם שמכתב האות בתיקונו כראוי מורה על קיום דבר, כך הפוך האות ובטולו מסדורו הראוי מורה על בטול דבר וחרבנו, ועל כן הנו" הפוכה. ואמר הכתוב: (איוב ט, ה) "המעתיק הרים ולא ידעו אשר הפכם באפו", וכתוב: (תהלים מו, ג) "על כן לא נירא בהמיר ארץ ובמוט הרים בלב ימים", ביובל הגדול, שיתמוטטו ההרים והשמים והארץ יחזרו אל יסודם. וכדי לחזק הענין היו הנוני" שתיים, ומפני שעתידין השמים והארץ שיתחדשו אחר היובל יתכן לומר כי על כן היו שתי נוני", והזכיר לשון "ויהי" אחר כל נו" ונו", להורות על ההויה אחר כל יובל ויובל, וזה סוד הנוני" שחסר נעים זמירות מן המזמור הנקרא: (תהלים קמה, א) "תהלה לדוד" לפי שאות נו" תורה על נפילה, וביובל הוא עתיד ליפול ויחזור לתהו ובהו, וכדי לבאר שעתידי להתחדש אחר היובל רמז הנוני" אחר כך שאמר: "סומך ה' לכל הנפלים", הזכיר זקיפה אחר הנפילה כשם שהזכיר כאן הויה אחר הנוני", וכדי להעיר הלבבות על הענין הזה באו בתורתנו הצרופה מצות השמטה והיובל שהם מן המצות המקובלות.

ויען יהיה הענין קבוע בלבך, נטוע בשכלך, אוכיח לך מה הסבה בחורבן העולם ובחדושו בשמטות, ומה הסבה גם כן בבטול המציאות ובחדושו ביובלים. ידוע כי ששת ספירות פעלו בששת ימי בראשית כל ספירה וספירה ביומה, כגון שתאמר: יום ראשון הבינה, ויום השני החסד, ויום השלישי הגבורה, וכן כלן, עד שנכנס יום השביעי והוא היסוד, ופעל פעולתו, ומה היתה פעולתו, העוגג והמנוחה, כי היתה מנוחה לעצמו ומנוחה לכל הששה, כי בשביתתו שבתו כלן, ושביתתו ומנוחתו היא פעולתו, וזהו: (שמות כ, יא) "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וינח ביום השביעי", כי עשה שש ספירות והשלים מלאכתו בהם, והיתה המנוחה ביום שביעי שהוא יסוד. וכן הענין בששת אלפים כי חזר חלילה והתחיל לפעול באלף ראשון בבינה, ובשני בחסד, ובשלישי בגבורה, וכן כלן, עד שיכנס האלף השביעי שהוא יסוד, ולכך הוא שבת ומנוחה, ויהיה העולם חרב בהכרח לפי שפעלו כל ספירה וספירה אלף שלה, הנה ההמשכה פוסקת מהתחנות בהיות כלן חוזרין ומתעלין למעלה לקבל מן הבינה, ומאחר

שהתפארת והכבוד שהם מנהיגי חמה ולבנה מתעלין למעלה על כל פנים יתחייב שתפסק ההמשכה, וזהו החורבן שיהיה העולם חרב, אבל לא יהיה תהו ובהו כי עתידין הן שיחזרו כבתחילה וישפיע למטה מה שקבלו למעלה ואז יתחדש העולם, וכן יהיה הענין משבעה לשבעה עד היובל הגדול, וכשיגיע היובל הגדול יחזרו כל העשר לשרשם שהוא "אין סוף". וזהו הסבה שיהיה העולם בהכרח תהו ובהו, ונגולו כספר השמים וכל צבאם יבול, וכן הארץ כבגד תבלה, כי התפארת והכבוד שכנגדם חמה ולבנה והשמים והארץ נבלעו אל הקדש וחזרו ליסודם, והענין הזה מבואר לדוד המלך במזמור: (תהילים כד, א) "לה' הארץ ומלואה", כי שם הזכיר חזרת העליונים והתחתונים אל יסודם הראשון והתחיל בהתחתונים וסיים בעליונים, הוא שאמר בסוף על הסתלקות המדות מהמשכתם למטה ועל התעלותם וחזרתם לאין סוף אמר: (תהילים כד, ז) "שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם", והמשכיל יבין הפסוקים ההם כי איני רשאי להרחיב בהם באור. וא"כ יתחייב שיהיה כל המציאות כולו בטל ונעדר, ואחר היובל יתחדש המציאות כולו כי יחזרו העשר כבתחילה להתגלות מאין סוף, ותחזור ההמשכה בעליונים ובשפלים מימי קדם, וכן מיובל ליובל עד י"ח אלף יובלין, כי כל ספירה וספירה תפעול אלף יובלין, וזהו כנגד עשר ספירות למעלה ועשר ספירות למטה, ומפני שלא תבין שילכו היובלין הללו אל לא תכלית ולאין סוף לכך הזכיר: "שובה ה' רבבות", להורות שעתידין הקדוש ברוך הוא לישוב עולמו שתי רבבות שהם עשרים אלף יובלין, ואמר "אלפי ישראל" לבאר שמסיר שני אלפים מן הרבבות, וזהו: (תהילים סח, יח) "רכב אלהים רבותים אלפי שנאן", אל תקרי "שנאן" אלא "שאינן", כלומר שהם אין, ולכן אין להזכיר האלפים, ועל כן הם י"ח אלף יובלין, וזהו סוד הכתוב: (יחזקאל מח, לה) "סביב שמנה עשר אלף", וכן בפרק קמא דעבודה זרה: (ג ב) איבעית אימא רוכב על כרוב קל וסגי ועובר ב"ח אלף עולמות שלו שמע מינה "רכב אלהים רבותים" וגו' אל תקרי "שנאן" אלא "שאינן". כן מלת ישראל במקום הזה מלשון הסרה שתסיר שני אלפים משתי רבבות, שמענה ואתה דע לך, והנה זה מן הדברים הנמנעים שאין לנו להרהר בהן, והוא שאמר: (חגיגה יא ב) מה למעלה מה למטה מה לפנינו מה לאחור, והקב"ה ימחול לנו ויזכנו להימנות עם יראיו וחושבי שמו ויתן לנו מהלכים בין העומדים לפניו. ועוד יש טעם בנו"ן הפוכה והוא כי מלת "בנסע" ירמוז למספר "יעקב" ועל שם שהאדם החקוק בחיות המרכבה מהפך את פניו לפניו ואחוריו לארבע רוחות העולם על כן באו הנוני"ן בהפוך בפרשה זו לפניו ולאחריה.

6. אור החיים במדבר פרשת בהעלותך פרק י פסוק לה

(לה) ויהי בנסוע הארון וגו' קומה ה' וגו'. צריך לדעת כוונת המאמר, ויתבאר הכתוב על פי דבריהם (ע"ח של"ב פ"א) שרשמנו בכמה מקומות שטעם הליכת ישראל במדבר היתה לברר ניצוצי הקדושה השבויות ברשות שוכן מדבר ציה, וצריך אתה לדעת כי החיצונים ישנם בב' הדרגות א' הוא בחינת המסית והמפתה לנדבק בו להרע ולהשחית, ב' בחינת המזיק והמחבל ואין בטבעו לפתות, ובא המאמר כאן ויהי בנסוע הארון כי כשנסע ומתדבקים בו כל ניצוצי הקדושה וכשמתבררים ניצוצי הקדושה מתפוצצים ומשתברים הקליפות, והוא מאמר קומה ה', ויפוצו אויביך שהם הקליפות הנאחזות בניצוצי הקדושה יתפוצצו, ואליהם רמז בתיבת ויהי לשון צער, וכנגד בחינת הרע המפתה את האדם אמר וינוסו משנאיך מפניך פירוש אותם בחינות המשניאים דרך ה' בלבנות בני אדם ינוסו, ואומר לשון רבים לצד היותם רבים המפתים כמאמרם ז"ל ביומא (סט ב) שיש יצר הרע של עבודה זרה ושל זנות וכו', וכל זה בנסוע פירוש בדרך נסיעה, וכשהיה חונה היה אומר באופן אחר, כי ה' כשחונה במקום אחד יגיד בזה כי המקומות שלא חנה שם לא היה שם בירור ניצוצי הקדושה שיצטרך לחנות שמה ויספיק מעבר דרך שם, ובמקום אשר יחנה שם יגיד כי שם יש ניצוצי הקדושה שצריך להתעכב בשבילם שם, ועל זה היה מכיין משה ואומר בנחה שובה ה' רבבות אלפי ישראל, פירוש שיישב ניצוצי הקדושה לקבץ כל הרבבות ואלפים הנקראים ישראל כי כל ניצוצי הקדושה יקראו ישראל ואולי שרמז בתיבת אלפי לשון מעלה ורבנות, ותמצא כי ניצוצי הקדושה אשר שבה ס"מ הרשע היו רבים ונכבדים, וצא ולמד רות מנין יצתה, ויכוין משה בזה להתפלל להתעצם כח קדושת ישראל בעזר ה' לנצח ולברר כל אשר ימצא במקום ההוא:

7. שמונה קבצים / קובץ ח / קנז.

והעליות שהמעלות עולות עד שיתדבקו ישראל, ועל ידם כל העולם, באורו של משיח ע"י אורה של תורה, הוא האור הזורח בפרשת ויהי בנסוע הארון, שנכתב באמצע בין פורענות לפורענות - אורו של משיח שאינו מתירא מחוצפא, לא מעזיבת התורה ובריחה מבית הספר דבפסוק ויסעו מהר ד', ולא מהתאוננות והשפלה עד לכדי התאוות תאוה ותביעת בשר...